

Все попереду

Євген Дудар

По закінченні інституту Іванка Ратичку направили на взуттєву фабрику "Закаблук". Директор фабрики зустрів його панібратським потиском руки й теплими словами:

— В нас ви будете себе почувати, як у бога за пазухою.

Ратичка ніколи не був у бога за пазухою. Але теплий відблиск директорських очей говорив, що там не так уже й погано.

Іванка призначили майстром каблучного цеху. І він з головою потонув у каблуках.

Незадовго Ратичку викликав директор.

— Іване Степановичу! Не в службу, а в дружбу. Ваш змінний їде перехоплювати досвід. Доведеться вам у дві зміни... Відпочити ще встигнете. Ви ще молодий. У вас ще все попереду...

Хіба міг Ратичка відмовити? Дві зміни, то й дві зміни.

А час ішов. Фабрика "Закаблук" за доброякісні каблуки отримала премію. Директор знову викликав до себе Ратичку.

— Іване Степановичу! Ми отут радилися. Премій дали мало, а людей багато. Ви не будете проти, якщо ми те, що належить вам, віддамо тьоті Люсі? Прибиральниці. У неї діти... А ви ще молодий, нежонатий. У вас ще все попереду..

Ратичка скромно ворухнув плечима. Мовляв, треба, то треба.

І знову йшов час. Для фабрики "Закаблук" міськрада виділила кілька квартир. Ратичку викликали на засідання фабкому.

— Іване Степановичу, — сказав громадським голосом голова. — Ви, звичайно, маєте право на одержання житлоплощі в першу чергу. Дружина, діти. Ми вам і не відмовляємо в цьому. Але, розумієте, склалась така ситуація. Петро Антонович мусить забрати своїх батьків. Старенькі вони.. Ми радилися. Ви людина чуйна. Високоосвічена. Хто, як не ви, зрозуміє становище Петра Антоновича? То, може, ще з рік переб'єтесь в тій кімнаті... Ви ще не такі старі. У вас ще все попереду...

Від такого довір'я і такої високої оцінки своєї громадянської свідомості Ратичка втратив дар мови. Він витер хустинкою спітніле чоло. На знак вдячності покійно нахилив голову.

А час летів далі. Зозулі кували Івану Степановичу Ратичці літа.

Одружувались його діти. Фабрика "Закаблук" влилась у взуттєву фірму "Чобіток".

Якось Іван Степанович зайшов у фабком.

— О, добре, що ви прийшли, — засяяла жіночка, відповідальна за відпочинок трудящих. — Прислали путівку в санаторій. Ту, що ви просили...

Іван Степанович погладив свої плескаті груди. Полегшено зітхнув.

— Але, Іване Степановичу... Не сердьтесь на мене... Прийшов Василь Федосійович зі сльозами на очах. То я й віддала... Та ви не сумуйте. Якось уже в цьому році переб'єтесь. У вас ще все попереду...

Наступного дня Іван Степанович Ратичка прийшов на засідання молодіжного літературного об'єднання "Перші роси". Потираючи від хвилювання рум'яну лисину, прочитав свого першого вірша "Перший поцілунок".

За тиждень фірму "Чобіток" облетіла кумедна новина. Іван Степанович Ратичка ганяв у дворі з малюками футбол і зламав ногу.

— Чорті-що, — говорили у фабкомі.— Дід однією ногою стоїть у могилі, а поводитья, як шістнадцятирічний. Пора, мабуть, старого на пенсію.